

FORFATTERMØTET

Åra intervjuer hver gang en tuell forfatter med utgangspunkt i temaet i boken.

I DETTE NUMMERET:

DEFNE SUMAN

Aktuell med romanen «Ved frokostbordet» (Mangschou forlag), den første av bøkene hennes utgitt på norsk. Hun har tidligere gitt ut 3 romaner, 2 novellesamlinger og 2 essaysamlinger.

– ALLE FAMILIER HAR EN HEMMELIGHET

I sin siste roman skriver Defne Suman om familiehemmeligheter, umulig kjærlighet og tapene vi opplever gjennom livet. – Vi må forstå konteksten besteforeldrene våre har levd i, fordi deres tap er noe vi også bærer med oss, sier den bokaktuelle tyrkiske suksessforfatteren.

Av Anne Buset Vassbotn Foto: Asli Girgin

DEFNE SUMAN

Alder: 47 år. **Bor:** I Aten i Hellas og i Istanbul i Tyrkia. **Familie:** Bor sammen med sin greske mann og katten Captain Carrot. **Yrke:** Forfatter. Har en en mastergrad i sosiologi og har studert hvordan traumer skader familier over generasjoner.

Sosiale medier: Defne Suman (forfatterside Facebook), @defnesuman (Instagram) og defnesuman.com (nettside).

«Ved frokostbordet» er en fortelling om en familie som får livet snudd opp ned når de forstår hvem de egentlig er, og avsløringen av en bundre år gammel hemmelighet. Romanfigurenes bestefar måtte en gang ta et valg som får store konsekvenser for barnebarna.

– Hvorfor boktittelen «Ved frokostbordet»?

– Frokost betyr mye for tyrkiske familier, og når tre generasjoner kommer sammen, er det veldig viktig at de starter dagen sammen rundt frokostbordet. Jeg betrakter det som et ritual hvor te kokes og brød ristes. Folk kommer til frokostbordet i nattkjoler. Det er der de kan være seg selv. Det er en intim sammenkomst. Det er et sted familier ikke bærer maskene de viser til omverdenen. For en historie som dreier seg om en familiehemmelighet, kan jeg ikke tenke meg et bedre sted enn ved et frokostbord.

– Hvordan fikk du ideen til boken?

– Den fikk jeg da jeg tok psykologisk rådgivning og lærte genogram-metoden for å studere familiehistorie. Da stiller en de nærmeste i sin

egen familie mange spørsmål, for å forsøke å få vite hvilke familiehemmeligheter som er i ens egen familie.

– Hvorfor er du så interessert i temaet «å avsløre familiehemmeligheter»?

– Selve kjernen av hvem vi er, finnes i familien vår. Vi lever livene våre og tror på en fortelling om hvem vi er, og familien har mye å si i den fortellingen. Jeg vokste opp i den tro at min oldefar var en krigshelt, og at han spilte en viktig rolle i grunnleggelsen av den moderne tyrkiske republikken i 1923. Å høre historiene om oldefar ga meg en følelse av at familien min utmerket seg.

Jeg trodde at vi som familie var viktigere enn mange andre familier i Tyrkia.

Så flyttet jeg til Hellas, der jeg lærte hele historien på nytt. Denne gangen omvendt. De jeg tidligere hadde anerkjent som helter i mitt land, ble introdusert for meg, i Hellas, som pådrivere for massakrer og massiv grusomhet mot den kristne befolkningen i det tidligere osmanske riket. Min følelse av stolthet forsvant etter at historien utvidet seg.

«Familien kan være et stressende sted å være i. Våre aller første sår kommer fra forholdet til foreldrene våre»

DØDENS HEMMELIGHET: Defne mener at kunst har en sterk forbindelse med hemmelighold. – Når du tenker dypt på det, bærer vi fortsatt på den største hemmeligheten av alle. Vi vet ikke hva som skjer etter at vi dør, sier forfatteren.

hvem jeg er, men hver familie skjuler noe. Noen ganger skjer dette uten at vi merker det. Min fars eldre bror døde før han hadde fylt ett år. Jeg visste ikke om ham. Min bestemor fødte fire barn til, etter at hennes første sønn døde. Så ingen tenkte mye på at den første babyen døde, men bestemor tok det svært tungt. For det meste er galskap, vold i hjemmet, seksuelle overgrep, uekte barn, drap og selvmord samt konkurser noe som skjules i familiene. Jeg tror at uansett hvor du er i verden, finner du rikelig med hemmeligheter og tabubelagte emner i familiene.

– Har du en oppfatning om at mange er engstelig i sin egen familie?

– Ja, selvfølgelig. Familien kan være et stressende sted å være i. Våre aller første sår kommer fra forholdet til foreldrene våre. Familiesammenkomster (små eller store) er fulle av psykologiske triggere for oss. Det er uttalte koder og regler i hver familie som kan være svært begrensende for den enkelte,

spesielt hvis man er vant til å bo alene eller med en partner etter eget valg.

– Er et av målene dine å få leseren til å ta mot til seg, og få dem til å ville snakke om de viktige tingene – og bli bedre kjent med sine egne foreldre eller besteforeldre?

– Mitt eneste mål er å bidra til godhet i verden. Jeg tror det å velge godhet krever mot. Å være en god person betyr å si sannheten. Å være tro mot hvem man er innerst inne, møte feilene og akseptere dem som en del av veien, krever at en er i kontakt med følelser som skyld og skam. En må også kunne gjenkjenne dem når de oppstår i ens indre, slik at en kan forhindre at slike vonde følelser kobler oss fra de andre. Når vi velger godhet i stedet for frykt eller sinne eller fasade, kommer vi i kontakt med andre mennesker, med naturen og alle levende vesener. Sammen med det kommer forbindelsen med våre egne besteforeldre. Vi trenger ikke å elske dem. Men vi må forstå konteksten de

har levd i, fordi deres tap er noe vi også bærer med oss.

– Hvor mye av menneskesinnet tror du er «bare» en selv, og hvor mye er fra ens egen familie?

– Jeg er ikke sikker på svaret. Noen deler av meg fra barndommen har jeg med meg i psyken, og de delene bestemmer hvem jeg er i dag. Hver bok vi har lest, hver film vi har sett, alle våre relasjoner, vennskap, ting vi lærte på skolen og andre ting vi lærte av venner og familie, våre kropp og alle sykdommene vi har hatt. Alt dette har bidratt til personen du er i dag. Finnes det virkelig et autentisk «jag»? Vel, kanskje den unike måten alle disse faktorene kommer sammen på, er det som gjør oss enestående.

– Jeg har hørt at du aldri tenker på hvordan karakteren skal tenke eller føle når du skriver?

– Jeg går inn i mitt eget minne, sinn og kropp, og husker hvordan det var å mislyk-

